

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หน้าที่ชาวพุทธ

2 ชั่วโมง

1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธ มีหน้าที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตนตามแบบอย่างพระจริยวัตร ของพระสาวก และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อพระภิกษุสงฆ์

2 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม.1/1

บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ

ม.1/2

อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายวิธีการบำเพ็ญประโยชน์และการบำรุงรักษาวัด และนำไปปฏิบัติได้
- 2) อธิบายภาระหน้าที่ของพระภิกษุในการสืบทอดพระพุทธศาสนาได้
- 3) ปฏิบัติตนต่อพระภิกษุได้อย่างเหมาะสม

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) วิธีการบำเพ็ญประโยชน์และการบำรุงรักษาวัด
- 2) วิถีชีวิตของพระภิกษุสงฆ์
- 3) บทบาทของพระภิกษุสงฆ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น การแสดงธรรม ปาฐกถาธรรม การประพฤติตนให้เป็นแบบอย่าง

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการให้คำจำกัดความ
- 2) ทักษะการจัดโครงสร้าง
- 3) ทักษะการวิเคราะห์
- 4) ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6

กิจกรรมการเรียนรู้

(ชั่วโมงที่ 1)

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw)

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

ชั่วโมงที่ 1

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

คำถามกระตุ้นความคิด

1. ครูให้นักเรียนผลัดกันเล่าประสบการณ์ของตนที่แสดงว่าทำหน้าที่ชาวพุทธที่ดี เช่น
 - ทำบุญ ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ซ่อมโบสถ์ วิหาร
 - ทำบุญด้วยการถวายปัจจัยและเงินเป็นค่าอาหาร และอุปกรณ์การเรียนของพระภิกษุสามเณร
 - กวาดบริเวณวัด ทำความสะอาดวัด
 2. ครูอธิบายเชื่อมโยงประสบการณ์ของนักเรียนกับความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของชาวพุทธที่จะต้องปฏิบัติต่อพระพุทธศาสนา ได้แก่ การบำเพ็ญประโยชน์ การบำรุงรักษาวัด และการเรียนรู้วิถีชีวิตของพระภิกษุสงฆ์
 3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
- นักเรียนเคยทำหน้าที่ของชาวพุทธที่ได้อย่างไรบ้าง และการกระทำดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นสอน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :

1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.1	5. ใบงานที่ 5.1
2. แบบวัดฯ	6. ห้องสมุด
3. บทเรียนคอมพิวเตอร์	7. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
4. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม	

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ละครึ่งตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน ให้นักเรียนแต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว คือ 1-3 ตามลำดับ เรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้าน
2. สมาชิกแต่ละหมายเลขของกลุ่มบ้านมารวมกันเป็นกลุ่มใหม่ เรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้จากหนังสือเรียนหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ จากนั้นช่วยกันทำใบงานตามที่กำหนดให้ ดังนี้

(ชั่วโมงที่ 1-2)

- กลุ่มหมายเลข 1 ศึกษาความรู้เรื่อง หน้าที่ของ พุทธศาสนิกชนในการบำเพ็ญประโยชน์แก่วัด และ ตอบคำถามในใบงานที่ 5.1 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ ข้อ 1
 - กลุ่มหมายเลข 2 ศึกษาความรู้เรื่อง หน้าที่ของ พุทธศาสนิกชนในการบำรุงรักษาวัด และตอบคำถาม ในใบงานที่ 5.2 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ ข้อ 2
 - กลุ่มหมายเลข 3 ศึกษาความรู้เรื่อง วิถีชีวิตของ พระภิกษุสงฆ์ และตอบคำถามในใบงานที่ 5.1 เรื่อง หน้าที่ ชาวพุทธ ข้อ 3
3. เมื่อสมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญศึกษาความรู้และตอบคำถาม ในส่วนที่กลุ่มรับผิดชอบพร้อมทั้งทำความเข้าใจกับความรู้ และการตอบคำถามจนเข้าใจชัดเจนแล้วให้กลับไปยังกลุ่ม บ้าน
 4. สมาชิกแต่ละหมายเลขในกลุ่มบ้านผลัดกันอธิบายความรู้ที่ ตนได้ศึกษามา พร้อมกับการตอบคำถามแต่ละข้อในใบ งาน โดยอธิบายเรียงตามลำดับตั้งแต่หมายเลข 1-3
 5. ครูสุ่มนักเรียนบางกลุ่มให้อธิบายความรู้ที่ตนได้รับในเรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ และทุกคนช่วยกันสรุปหน้าที่สำคัญของชาว พุทธ
 6. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 5.1 ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกัน ตรวจสอบเพื่อน
 7. ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมฝึกทักษะ : กิจกรรมที่ 1-2 จากแบบวัดฯ เป็นการบ้าน เสร็จแล้วนำส่งครูตรวจ ตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน
 8. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ 1-2

ชั่วโมงที่ 2

คำถามกระตุ้นความคิด

1. นักเรียนสามารถบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดได้ อย่างไรบ้าง
(1. ชักชวนคนให้ไปทำบุญ รักษาศีล
2. บริจาคเงินในการสร้างหรือซ่อมแซมอุโบสถ หรือศาสนสถานอื่นๆ)
2. บทบาทหน้าที่สำคัญของพระภิกษุ คืออะไร
(การศึกษาพระพุทธรวณะ การเผยแผ่ พระพุทธศาสนา)

ขั้นสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหน้าที่ของชาวพุทธในการ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถาน และการเรียนรู้วิถีชีวิตของ พระภิกษุสงฆ์ (ชั่วโมงที่ 2)

- ครูมอบหมายให้นักเรียนร่วมกันวางแผนทางการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ แล้วให้แต่ละคนนำไปปฏิบัติ เป็นระยะเวลา 1-2 เดือน (หรือตามความเหมาะสม) จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการปฏิบัติตนตามหน้าที่ ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ เสร็จแล้วนำส่งครูตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน (ดูเกณฑ์การประเมินจาก แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3)

7 การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานที่ 5.1	ใบงานที่ 5.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.1
- 2) แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา ม.1
- 3) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite พระพุทธศาสนา ม.1 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- 4) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 - (1) พระราชวิสุทธิเวที. 2516. ระเบียบปฏิบัติของชาวพุทธ. กรุงเทพมหานคร : ส. สมบูรณ์การพิมพ์.
 - (2) สมทรง ปุณฺณฤทธิ. 2539. มารยาทชาวพุทธ. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา.
- 5) ใบงานที่ 5.1 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - http://www.trueplookpanya.com/true/knowledge_detail.php?mul...

ใบงานที่

5.1

หน้าที่ชาวพุทธ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พุทธศาสนิกชนที่ดีมีหน้าที่บำเพ็ญประโยชน์แก่วัด และพระภิกษุสามเณรอย่างไรบ้าง

2. พุทธศาสนิกชนมีหน้าที่บำรุงรักษาวัดอย่างไรบ้าง

3. ภาระหน้าที่ของพระภิกษุในการสืบทอดพระพุทธศาสนา ได้แก่อะไรบ้าง

ใบงานที่

5.1

หน้าที่ชาวพุทธ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

(ตัวอย่าง)

1. พุทธศาสนิกชนที่ดีมีหน้าที่บำเพ็ญประโยชน์แก่วัด และพระภิกษุสามเณรอย่างไรบ้าง

1) ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หาทุนทรัพย์ไปช่วยสร้างอุโบสถ วิหาร หรือศาสนสถานอื่นตามความจำเป็นและความ

ต้องการของวัด

2) ให้ทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร หรือจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเกี่ยวกับการศึกษาให้

3) จัดหาผู้เชี่ยวชาญช่วยอบรมวิธีการใช้สื่อ และอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้

4) ดูแลไม่ให้ผู้ใดใช้วัดเป็นที่ประพาศมิชอบ

5) ชักชวนกันไปทำบุญ รักษาศีล เจริญภาวนา

2. พุทธศาสนิกชนมีหน้าที่บำรุงรักษาวัดอย่างไรบ้าง

1) ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ตกแต่ง ศาสนสถาน ศาสนวัตถุ

2) ช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่าย จัดหาทุน ทรัพย์สิน เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการบำรุงรักษาศาสนสถาน
ศาสนวัตถุ

3) จัดให้มีการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม และสนับสนุนค่าใช้จ่ายและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้

4) ส่งเสริม สนับสนุนวัดทั้งกำลังเงินและกำลังกายในการจัดการกุศลประจำปีสำหรับชุมชน หรือการจัดกิจกรรมทาง
พระพุทธศาสนา

5) ช่วยทำความสะอาดวัด และบริเวณภายในวัด ไม่ควรนำสัตว์เลี้ยงไปปล่อยในวัด

3. ภาระหน้าที่ของพระภิกษุในการสืบทอดพระพุทธศาสนา ได้แก่อะไรบ้าง

1) การศึกษาเล่าเรียน คือ มีหน้าที่ในการเรียนพระคัมภีร์ อันเป็นการเรียนรู้หลักวิชาเพื่อเกื้อกูลและสนับสนุนการ
ปฏิบัติธรรมให้เกิดผลดี

2) การปฏิบัติ คือ การฝึกฝนอบรมจิตใจให้เป็นสมาธิ ให้มีพลังเพื่อนำไปขจัดกิเลส คือ ความเศร้าหมองแห่งจิตใจ
และให้เกิดความรู้แจ้งเห็นจริง

3) การเผยแผ่พระพุทธศาสนา ได้แก่

(1) การแสดงธรรม หรือการแสดงพระธรรมเทศนาหรือที่เรียกว่า เทศน์ การแสดงปาฐกถาธรรม คือ การแสดงธรรม
โดยการใช้ภาษาธรรมดาที่สื่อความหมายได้ง่าย ตัดรูปแบบและพิธีกรรมอย่างที่ใช้ในการเทศน์ออก

(2) การประพาศดินให้เป็นแบบอย่าง ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ มีชีวิตที่เรียบง่าย

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบสังเกตพฤติกรรม **การทำงานรายบุคคล**

ชื่อ ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น				
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	ความมีน้ำใจ				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
..... / /

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม **การทำงานกลุ่ม**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือกัน ทำกิจกรรม				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				ความตั้งใจ ทำงาน				การแก้ไข ปัญหา/หรือ ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน	
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 4 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1. รักษา ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และอธิบายความหมายของ เพลงชาติ				
	1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน				
	1.3 ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในชั้นเรียน				
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียนและชุมชน				
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	1.6 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียน และชุมชนจัดขึ้น				
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตาม สัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู				
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง				
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน				
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม				
	5.2 ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี				
	5.3 ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
	5.4 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่น กระทำผิดพลาด				

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
	5.5 วางแผนการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	5.6 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย				
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	8.2 อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
	8.3 รู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน				
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
91 - 108	ดีมาก
73 - 90	ดี
54 - 72	พอใช้
ต่ำกว่า 54	ปรับปรุง

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....
.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....
.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มารยาทชาวพุทธ

1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธที่ดีต้องปฏิบัติตนต่อบุคคลต่าง ๆ ตามมารยาทของชาวพุทธอย่างเหมาะสม

2 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม.1/2 อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) ปฏิบัติตนต่อพระภิกษุได้อย่างเหมาะสม
- 2) แสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัยได้อย่างถูกต้อง
- 3) ปฏิบัติตนในการฟังสวดพระอภิธรรม ฟังพระธรรมเทศนา ฟังเจริญพระพุทธมนต์ได้

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- การปฏิบัติตนที่เหมาะสม
 - การเข้าพบพระภิกษุ
 - การแสดงความเคารพ การประนมมือ การไหว้ การกราบ การเคารพพระรัตนตรัย การฟังเจริญพระพุทธมนต์ การฟังสวดพระอภิธรรม การฟังพระธรรมเทศนา

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการให้คำจำกัดความ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6 กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยใช้การ แสดงบทบาทสมมติ

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 เตรียมการ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :

- หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.1
- บทเรียนคอมพิวเตอร์
- วีซีดีสาริตการปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธ
- บัตรภาพ
- แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

คำถามกระตุ้นความคิด

- ถ้านักเรียนต้องไปพบพระภิกษุที่วัด นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร (แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย และสนทนากับท่านด้วยอาการสำรวม)

- ครูให้นักเรียนผลัดกันเล่าความประทับใจหรือความภาคภูมิใจในมารยาทของชาวพุทธ พร้อมอธิบายเหตุผล ซึ่งนักเรียนสามารถตอบได้อย่างหลากหลาย
- ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า มารยาทชาวพุทธนั้น เป็นวัฒนธรรมที่ดั่งามที่พุทธศาสนิกชนไทยได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งนักเรียนควรศึกษาและปฏิบัติให้ถูกต้อง
- ครูให้นักเรียนดูวีซีดี หรือภาพ หรือให้ตัวแทนนักเรียนสาริตการปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธ ในเรื่องที่กำหนดให้ ดังนี้
 - การเข้าพบพระภิกษุ และการปฏิบัติตนในเขตวัด
 - การแสดงความเคารพพระรัตนตรัย
 - การฟังสวดพระอภิธรรม
 - การฟังพระธรรมเทศนา
 - การฟังเจริญพระพุทธมนต์
- นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง มารยาทชาวพุทธ จากหนังสือเรียนหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ แล้วบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน
- สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของมารยาทชาวพุทธในแต่ละเรื่อง เพื่อนำไปสู่การแสดงบทบาทสมมติ
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

(ชั่วโมงที่ 2)

ขั้นที่ 2 แสดง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :

1. ตัวอย่างสถานการณ์ที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. อุปกรณ์ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ
3. สลาก
4. ห้องจริยธรรม หรือห้องพุทธศาสน์

คำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนจะมีวิธีการแนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อพระภิกษุอย่างไรบ้าง (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

1. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบในประเด็นสำคัญต่อไปนี้
 - การเข้าพบพระภิกษุในเขตวัด ควรปฏิบัติตนอย่างไร
 - วิธีปฏิบัติตนในการแสดงความเคารพพระรัตนตรัยที่เหมาะสม เป็นอย่างไร
 - ถ้านักเรียนไปฟังสวดพระอภิธรรม ควรปฏิบัติตนอย่างไร
 - ในขณะที่ฟังพระธรรมเทศนา ควรปฏิบัติตนอย่างไร
 - ในการฟังเจริญพระพุทธมนต์มีหลักปฏิบัติตนอย่างไร
2. นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) จำนวน 2 กลุ่ม รวมกันเป็นกลุ่มใหม่ จำนวน 6 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มละ 1 เรื่อง ตามหัวข้อในขั้นที่ 1 ข้อ 3
3. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดสถานการณ์ตามหัวข้อที่จับสลากได้ แล้วช่วยกันเลือกผู้แสดงที่มีบุคลิกเหมาะสมหรือใกล้เคียงกับบทบาทในหัวข้อเรื่องที่ได้รับ โดยอาจดูจากตัวอย่างสถานการณ์ที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติที่ครูเตรียมไว้ให้ประกอบ
4. ครูพานักเรียนไปยังห้องจริยธรรม หรือห้องพุทธศาสน์ แล้วให้สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันจัดฉากและเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง โดยส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ทำหน้าที่สังเกตการณ์
5. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนและฝึกซ้อมการแสดงบทบาทสมมติ โดยครูคอยให้คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะ
6. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ ตามหัวข้อที่จับสลากได้ กลุ่มละ 5-7 นาที หรือตามความเหมาะสม โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้
 - 1) การแสดงมารยาทชาวพุทธ
 - 2) ความสัมพันธ์ของผู้แสดง

(ชั่วโมงที่ 2)

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และอภิปราย

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

1. สมาชิกกลุ่มผู้ชมและผู้สังเกตการณ์ร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงบทบาทสมมติว่า เป็นไปตามขั้นตอนและมีความเหมาะสมหรือไม่ พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ
2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- ในขณะที่ฟังพระภิกษุแสดงธรรมเทศนา เราควรปฏิบัติอย่างไร
(ประนมมือ และนั่งฟังพระภิกษุแสดงธรรมด้วยกิริยาสำรวม)

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

1. นักเรียนแต่ละคนช่วยกันเสนอข้อคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธในการเข้าพบพระภิกษุและการปฏิบัติตน
ในเขตวัด การแสดงความเคารพพระรัตนตรัย การฟังสวดพระอภิธรรม การฟังพระธรรมเทศนา และการฟังเจริญพระพุทธมนต์
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามมารยาทชาวพุทธ

7 การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ	แบบประเมินการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.1
- 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite พระพุทธศาสนา ม.1 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- 3) วีซีดีสาริตการปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธ
- 4) อุปกรณ์ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ
- 5) ตัวอย่างสถานการณ์ที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติ
- 6) สลาก
- 7) บัตรภาพ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องจริยธรรม หรือห้องพุทธศาสน์
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <http://www.aksorn.com/LC/Rel/M1/10>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ

(ชิ้นงานที่ 1)

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การแสดงมารยาทชาวพุทธ				
2	ความสัมพันธ์ของผู้แสดง				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4	คะแนน
ดี	=	3	คะแนน
พอใช้	=	2	คะแนน
ปรับปรุง	=	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8	ดีมาก
6 - 7	ดี
4 - 5	พอใช้
ต่ำกว่า 4	ปรับปรุง

เอกสารประกอบการสอน

ตัวอย่างสถานการณ์ที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติ

เรื่องที่ 1

คุณครูมอบหมายให้दनัยและเพื่อนๆ นำอาหารและผลไม้ไปถวายท่านเจ้าอาวาส เมื่อदनัยและเพื่อนๆ ไปถึงศาลาวัดก็ได้กราบพระรัตนตรัยและนำของถวายท่าน พร้อมกับสนทนากับท่านอยู่ซักครู่ ทุกคนจึงลากลับ

เรื่องที่ 2

คุณพ่อของกิงเสียชีวิต กล้าและเพื่อนๆ ชวนกันไปฟังสวดพระอภิธรรม เมื่อไปถึงศาลาสวดอภิธรรม กล้าและเพื่อนๆ พบคุณแม่ของกิง กิงพาเพื่อนไปกราบพระพุทธรูปและกราบศพ จากนั้นพากันนั่งฟังสวดพระอภิธรรมจนจบ แล้วจึงลาเจ้าภาพคือคุณแม่ของกิงกลับ

เรื่องที่ 3

งานประจำปีของวัดธาตุทองปีนี้ทางวัดได้จัดให้มีการแสดงพระธรรมเทศนา มีการแสดงเทศน์ 2 ธรรมาสน์ นักเรียนของโรงเรียนวัดธาตุทองพากันไปฟังเทศน์อย่างพร้อมเพรียงกัน

เรื่องที่ 4

ในวันคล้ายวันเกิดของโรงเรียน ทางโรงเรียนได้จัดพิธีทำบุญ และให้ตัวแทนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปฟังเจริญพระพุทธมนต์ด้วย กลุ่มของนักเรียนได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนไปเข้าร่วม

บัตรภาพ

ภาพการสนทนากับพระภิกษุ

ภาพการไหว้ (นมัสการ) พระภิกษุ

ภาพการฟังเจริญพระพุทธมนต์

ภาพการฟังสวดพระอภิธรรม

ที่มา : วิทย์ วิศทเวทย์ และเสฐียรพงศ์ วรรณปก. 2552. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ม.1.
พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.

แบบบันทึกการอ่าน

ชื่อหนังสือ..... ชื่อผู้แต่ง..... นามปากกา.....
สำนักพิมพ์..... สถานที่พิมพ์..... ปีที่พิมพ์.....
จำนวนหน้า..... ราคา..... บาท อ่านวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

1. สารสำคัญของเรื่อง

.....
.....
.....

2. วิเคราะห์ข้อคิด/ประโยชน์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

.....
.....
.....

3. สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะของครู

.....
.....
.....

ลงชื่อ..... นักเรียน..... ลงชื่อ..... ผู้ปกครอง.....
(.....) (.....)

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน.....
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานมีความสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 4 คะแนน ผลงานมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน ผลงานมีข้อบกพร่องมาก ให้ 1 คะแนน

แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหา				
2	ความคิดสร้างสรรค์				
3	วิธีการนำเสนอผลงาน				
4	การนำไปใช้ประโยชน์				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ 4 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้ 3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม **การทำงานรายบุคคล**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความมีวินัย				ความมีน้ำใจ เอื้อเพื่อ เสียสละ				การรับฟัง ความ คิดเห็น				การแสดง ความ คิดเห็น				การตรงต่อ เวลา				รวม 20 คะแนน	
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 4 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม **การทำงานกลุ่ม**

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม				
2	ความร่วมมือกันทำงาน				
3	การแสดงความคิดเห็น				
4	การรับฟังความคิดเห็น				
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบประเมิน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1. รักษา ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และอธิบายความหมายของ เพลงชาติ				
	1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน				
	1.3 ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในชั้นเรียน				
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียนและชุมชน				
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	1.6 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียน และชุมชนจัดขึ้น				
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตาม สัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู				
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง				
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน				
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม				
	5.2 ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี				
	5.3 ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
	5.4 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้ภัยเมื่อผู้อื่น กระทำผิดพลาด				

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
	5.5 วางแผนการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	5.6 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับและ ปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย				
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	8.2 อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
	8.3 รู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน				
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
91 - 108	ดีมาก
73 - 90	ดี
54 - 72	พอใช้
ต่ำกว่า 54	ปรับปรุง

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

การปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสมต่อเพื่อน ตามหลักพระพุทธศาสนา

1 ชั่วโมง

1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธที่ดีควรปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อน และรู้จักคบมิตรตามหลักพระพุทธศาสนา

2 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.2 ม.1/3 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับเพื่อน และรู้จักคบมิตรตามหลักพระพุทธศาสนาได้

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6 กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ โดยการตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ เช่น

- ชาวพุทธมีหน้าที่บำเพ็ญประโยชน์และบำรุงรักษาวัดได้โดยวิธีใดบ้าง การกระทำดังกล่าวมีประโยชน์อย่างไร
- พระภิกษุมีหน้าที่อะไร และผลของการทำหน้าที่ของท่านเป็นประโยชน์ต่อใครบ้าง อธิบายเหตุผล
- นักเรียนปฏิบัติตนอย่างไรบ้างที่แสดงถึงการเป็นชาวพุทธที่ดี

ขั้นสอน

สื่อการเรียนรู้ :

- หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.1
- หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
- ใบงานที่ 5.2

- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ 1
- ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า นอกจากการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธดังที่กล่าวมาแล้วในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนนั้น ชาวพุทธควรปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามหลักพระพุทธศาสนา เรื่อง ทิศ 6 ในหัวข้อ ทิศเบื้องซ้าย (อุตรทิศ หรือทิศเหนือ) และมิตรแท้ มิตรเทียม อีกด้วย
- ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2) จับคู่กันเป็น 3 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา จากหนังสือเรียน และหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม และช่วยกันทำ ใบงานที่ 5.2 เรื่อง ผู้ปฏิบัติดี
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ 2
- สมาชิกแต่ละคู่ผลัดกันอธิบายผลงานในใบงานที่ 5.2 ของคู่ตนให้เพื่อนคู่อื่นๆ ในกลุ่มฟัง และช่วยกันปรับปรุงแก้ไขคำตอบให้ถูกต้อง

คำถามกระตุ้นความคิด

- มิตรแท้ของนักเรียนมีใครบ้าง จงยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงว่าเป็นมิตรแท้
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)
- นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนได้อย่างไรบ้าง
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

6. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 5.2 ในกรณี ที่กลุ่มใดมีการตอบนอกเหนือจากที่เฉลยให้เสนอต่อชั้นเรียน และให้ทุกคนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

นักเรียนและครูช่วยกันสรุปผลดีจากการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อน และการเลือกคบมิตรแท้

- ครูมอบหมายให้นักเรียนร่วมกันวางแผนทางการปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธ แล้วให้แต่ละคนนำไปปฏิบัติเป็นระยะเวลา 1-2 เดือน (หรือตามความเหมาะสม) จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ เสร็จแล้วนำส่งครูตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้
 - 1) การปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ
 - 2) การปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธ
 - 3) การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ
 - 4) การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธ

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

7 การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 5.2	ใบงานที่ 5.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ และมารยาทชาวพุทธ	แบบประเมินแบบบันทึกการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ และมารยาทชาวพุทธ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.1
- 2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 - สมทรง ปุณฺณฤทธิ. 2539. มารยาทชาวพุทธ. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา.
- 3) ใบงานที่ 5.2 เรื่อง ผู้ปฏิบัติดี

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินแบบบันทึกการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

(ชิ้นงานที่ 2)

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ				
2	การปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธ				
3	การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ				
4	การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธ				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4	คะแนน
ดี	=	3	คะแนน
พอใช้	=	2	คะแนน
ปรับปรุง	=	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14 - 16	ดีมาก
11 - 13	ดี
8 - 10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ใบงานที่

5.2

ผู้ปฏิบัติดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง แล้วตอบคำถาม

กรณีตัวอย่างที่ 1

กุงและก้อยเป็นเจ้าของร้านอาหารทะเลชื่อ กุงเต๋น ซึ่งมีทำเลดีมาก โดยตั้งอยู่ริมทะเล ทำให้ขายอาหารได้ดีมีลูกค้ามาอุดหนุนตลอดวัน ร้านกุงเต๋นมีพนักงานเก็บเงินค่าอาหารอยู่หลายคน

วันหนึ่งตาลเพื่อนของกุงและก้อยแวะมาเยี่ยมที่ร้านกุงเต๋น ตาลบอกกับกุงและก้อยว่า ควรดูแลการเงินให้เป็นระบบ จะไวใจลูกค้าทุกคนไม่ได้และควรนำเงินฝากธนาคารทุกวัน ทำให้กุงและก้อยได้ข้คิดและปรับปรุงงาน ทุกอย่างให้มีระบบ

ต่อมาตาลถูกโจรปล้นบ้าน เมื่อกุงและก้อยรู้ข่าวก็พากันไปช่วยเหลือให้ยืมเงิน และช่วยตำรวจหาข้อมูลของคนร้าย

คำถาม

- กุง ก้อย และตาลปฏิบัติตนเป็นมิตรสหายที่ดีต่อกัน ตามหลักเกณฑ์ในทิศเบื้องซ้ายอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กรณีตัวอย่างที่ 2

ไตรและเจนเป็นเพื่อนรักกันมาก ทั้งสองเป็นนักกีฬาของโรงเรียน ไตรชวนเจนไปแข่งขันกรีฑาจังหวัด โดยบอกกับเจนว่าผู้ที่ชนะเลิศจะได้รับรางวัลเงินสดถึงห้าพันบาท ไตรอยากให้เจนได้เงินใช้เพื่อเป็นทุนการศึกษา ซึ่งเจนขอเวลาคิด 3 วัน ก่อนตัดสินใจ

คำถาม

1. ไตรเป็นมิตรแท้ของเจนหรือไม่ ถ้าเป็นจัดอยู่ในมิตรแท้ประเภทใด อธิบายเหตุผล

.....

.....

.....

2. ถ้านักเรียนเป็นเจนจะตัดสินใจอย่างไร จงอธิบายเหตุผล

.....

.....

.....

กรณีตัวอย่างที่ 3

เมื่อเสร็จสิ้นจากการสอบปลายภาคเรียนแล้ว อ้นชวนอันและไก่ ไปเลี้ยงฉลองกันที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง จากนั้นอ้นชวนอันและไก่ดื่มเบียร์ อ้นเห็นด้วยในการลองดื่มเบียร์ แต่ไก่ห้ามเพราะไม่เหมาะสมกับวัยเรียน

คำถาม

1. ใครบ้างที่เป็นมิตรแท้ ใครบ้างที่จัดเป็นมิตรเทียม ยกตัวอย่างประกอบ

.....

.....

.....

2. ถ้านักเรียนเป็นอ้น อ้น และไก่ จะตัดสินใจอย่างไร อธิบายเหตุผล

.....

.....

.....

ใบงานที่

5.2

ผู้ปฏิบัติดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง แล้วตอบคำถาม

กรณีตัวอย่างที่ 1

กุงและก้อยเป็นเจ้าของร้านอาหารทะเลชื่อ กุงเต๋น ซึ่งมีทำเลดีมาก โดยตั้งอยู่ริมทะเล ทำให้ขายอาหารได้ดีมีลูกค้ามาอุดหนุนตลอดวัน ร้านกุงเต๋นมีพนักงานเก็บเงินค่าอาหารอยู่หลายคน

วันหนึ่งตาลเพื่อนของกุงและก้อยแวะมาเยี่ยมที่ร้านกุงเต๋น ตาลบอกกับกุงและก้อยว่า ควรดูแลการเงินให้เป็นระบบ จะไว้ใจลูกจ้างทุกคนไม่ได้และควรนำเงินฝากธนาคารทุกวัน ทำให้กุงและก้อยได้ขบคิดและปรับปรุงงานทุกอย่างให้มีระบบ

ต่อมาตาลถูกโจรปล้นบ้าน เมื่อกุงและก้อยรู้ข่าวก็พากันไปช่วยเหลือให้ยืมเงิน และช่วยตำรวจหาข้อมูลของคนร้าย

คำถาม

- กุง ก้อย และตาลปฏิบัติตนเป็นมิตรสหายที่ดีต่อกัน ตามหลักเกณฑ์ในทิศเบื้องซ้ายอย่างไรบ้าง

1. ตาลเป็นมิตรที่ดีต่อกุง ก้อย คือ ป้องกันและตักเตือนเมื่อกุงและก้อยประมาทเรื่องการไว้ใจให้ลูกน้อง

เก็บเงินหลายคน และจัดได้ว่า เป็นการช่วยเหลือรักษาทรัพย์สินของเพื่อน เมื่อเพื่อนอยู่ในความประมาท

โดยการแนะนำให้ฝากเงินรายได้ค่าอาหารต่อธนาคารทุกวัน

2. กุงและก้อย ปฏิบัติตนเป็นมิตรสหายที่ดีต่อดาล คือ เมื่อดาลถูกโจรปล้น ก็ให้ความช่วยเหลือด้วยการให้ยืมเงิน

และช่วยตำรวจหาข้อมูลของคนร้าย ตามหลักเกณฑ์เมื่อมีภัยเอาเป็นที่พึ่งพำนักได้ และไม่ทิ้งกันในยามทุกข์

ยาก

แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
 ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา				
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 / /

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ 4 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้ 3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม **การทำงานกลุ่ม**

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม				
2	ความร่วมมือกันทำงาน				
3	การแสดงความคิดเห็น				
4	การรับฟังความคิดเห็น				
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1. รักษา ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และอธิบายความหมายของ เพลงชาติ				
	1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน				
	1.3 ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในชั้นเรียน				
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียนและชุมชน				
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	1.6 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียน และชุมชนจัดขึ้น				
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตาม สัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู				
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง				
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน				
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม				
	5.2 ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี				
	5.3 ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
	5.4 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่น กระทำผิดพลาด				

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
	5.5 วางแผนการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	5.6 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับและ ปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย				
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	8.2 อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
	8.3 รู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน				
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
91 - 108	ดีมาก
73 - 90	ดี
54 - 72	พอใช้
ต่ำกว่า 54	ปรับปรุง

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....
.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....
.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

แบบบันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้

ตอนที่ 1 นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้
ต่อไปนี้ ส 1.2 (ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3)

- ด้านความรู้

.....
.....
(จำนวน คน คิดเป็นร้อยละ

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

สรุปผลจากการประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวมยอด) ประจำหน่วยการเรียนรู้

- ระดับคุณภาพดีมาก จำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ระดับคุณภาพดี จำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน คน คิดเป็นร้อยละ

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ด้านคุณภาพผู้เรียน)	ร้อยละ
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ	
1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ 1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน 1.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ 1.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม 1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น 1.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการตามจินตนาการ	
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	
2.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร 2.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดเวทิต่อผู้มีพระคุณ 2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2.4 ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	
3.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆ รอบตัว 3.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม 3.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน 3.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน	
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหา ได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล	
4.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง 4.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง 4.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ 4.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	
5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์ 5.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ 5.3 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์ 5.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์	
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	
6.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ 6.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง 6.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 6.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ	